PODNIKATELSKÉ ODBORY
Unie podnikatelských a živnostenských spolků

Veřejné slyšení Výboru pro vzdělávání, vědu, kulturu, lidská práva a petice, k „Petici za zrušení zákona 112/2016 Sb., o evidenci tržeb“.
Praha, Senát ČR, 26. července 2017

EET: Nástroj posilování moci státu

Ještě začátkem roku 2015 jsem byl rezervovaným příznivcem nějaké formy elektronické komunikace podnikatelů se státní správou. Potom jsem na konci února dostal k posouzení návrh zákona o evidenci tržeb a zhrozil jsem se. Z návrhu ministerstva financí bilo do očí, jak je zákon nepřátelský vůči podnikatelům a živnostníkům, s jak špatnými úmysly byl připraven. Je to zákon bezohledný, špatný a nepotřebný. Proto jsem začal vystupovat proti jeho přijetí a dnes, kdy již platí, podporuji zcela jednoznačně jeho zrušení.

EET je něco, co tady ještě nebylo. Liší se od všech ostatních zákonů či nástrojů státní správy vším – tím, kdo že vzorem nám byla země s rozvrácenou ekonomikou, tím, jak si musel ministr vymýšlet, aby ji prosadil, tím, jak lhali vysocí úředníci, tím, jak špatný je zákon, až po to, kolik to stálo a komu to prospívá. EET je jen klacek na malé podnikání.

Ministerstvo financí nepodepřelo záměr elektronické evidence tržeb téměř žádnými pravdivými ani věrohodnými argumenty. Téměř vše, co o EET říkají, jsou zkreslené údaje, zmanipulovaná data, nedoložená tvrzení, polopravdy a dokonce nepravdy.

V důvodové zprávě ministerstvo financí například píše o daních za krácené tržby hospod, maloobchodních prodejen a řemeslníků, toto: „Neodvedené prostředky zásadně ztěžují možnost snižovat schodek státního rozpočtu.“ I bez snahy o expresivní výrazivo se tento výrok dá nazvat jedině lží. Pokud by, i jen hypoteticky, přinesla EET Andrejem Babišem slibovaných 18 miliard Kč ročně, nemělo by to na rozpočet ČR a jeho schodek téměř žádný vliv. A to pomíjím, že částka 18mld Kč je pouze propagandistickou chimérou. Jaký je to asi zákon, když k jeho prosazení potřebuje stát lži a manipulace? Dobrý a potřebný? Dobrý jistě ne a potřebný jen pro někoho.

Stát zavedením EET zvolil pohodlné řešení, kdy pro protiprávní chování malé nedefinované menšiny omezil všechny. To je pro oblast podnikání stejné, jako by se stát rozhodl uzákonit umístění kamery do každé domácnosti, aby snadno odhaloval případy domácího násilí.

Podívejme se na kvalitu zákona o evidenci tržeb prostřednictvím komentářů dvou právníků, zpravodajů Legislativní rady vlády, doc. Havla a doc. Mrkývky (květen 2016):
„Základním problémem je, že bez věcného záměru lze jen stěží pochopit, oč předkladateli vůbec šlo. Text má na mnoha místech triviální vady, které vzbuzují pochybnosti o základní orientaci v reáliích fungování podnikání a konec konců i v právu.“ (Mrkývka)
„Zdůvodnění v důvodové zprávě je politické, věcně staví na hypotézách, které jsou obtížně verifikovatelné, a to včetně knowledge transferů z Chorvatska (…) – zkušenost jednoho státu nezakládá funkční model“. (Havel)
„Je zjevné, že cílem celého procesu je primárně posílení kontrolní role státu, a to z velké části na náklady soukromých osob, což je v rozporu s principy i práva evropského.“ (Havel)
„Problémem není jen srozumitelnost jednotlivých ustanovení. Problémem je srozumitelnost celého zákona.“ (Havel)
„Je otázkou, zda generální zavedení evidence tržeb v on-line informačním systému je opravdu nezbytnou nutností a nenabízí-li staré demokracie jiné možnosti, které nezatíží zejména drobné podnikatele dalšími povinnostmi a sekundárními investicemi bez efektu pro jejich podnikatelskou činnost“. (Mrkývka).

E marcel.faltys@podb.cz • Podnikatelské odbory, Dělnická 213/12, Praha 7 - Holešovice, 170 00 • www.podb.cz

Po osmi měsících fungování stát nemůže prokázat žádný finanční přínos EET. Pan Babiš a paní náměstkyně Schillerová sice prezentují nárůst výběru DPH jako svůj úspěch, jako úspěch EET a kontrolních hlášení, ale nedokážou to doložit pravdivými údaji ze statistik. Je jasné, že nárůst výběru DPH je spíše důsledkem rostoucí ekonomiky a zdražování, nežli čehokoli jiného.
Veřejnosti byly předkládány různé cifry, které měly občany přesvědčit o nezbytnosti EET – 7mld v důvodové zprávě, později 9mld, potom 12mld a nakonec si zaplatilo MF reklamu, kde občanům slibovalo každý rok 18mld, které prý přinese EET. EET nepřináší nic navíc. Ale hodně nám bere. Podívejme se, kolik stála a bude stát:
0,5mld její spuštění – technické řešení, datové centrum, propagace a reklama atd.,
1mld noví zaměstnanci MF + nevyčíslené, ale jistě vysoké náklady za nábor, výběr a zapracování těchto lidí,
60mil udavačský web,
75mil za provoz účtenkové loterie a 65mil ročně na výhry.
Každý rok nejméně 1mld Kč na kontroly, platy lidí, správu, údržbu, upgrade atd.

Ještě více peněz museli vydat sami podnikatelé, aby si mohli pořídit něco, co nepotřebují a co je vlastně proti nim. Podnikatelé a živnostníci vydali za pořízení EET nejméně 4mld, a každým rokem vydají nejméně 2 miliardy na správu, údržbu, upgrade a provoz.

To vše nám stát prostřednictvím EET bere. Jediné, co EET už teď ověřitelně přinesla, jsou:
Likvidované provozovny, dotace pro zlikvidované provozovny, zdražení, udávání a otevřená nenávist k malým podnikatelům a živnostníkům.
EET nám ukázala i skutečný postoj některých politiků a vysokých úředníků k těm nejslabším – k starým živnostníkům. Například Andrej Babiš, Alena Schillerová a Martin Janeček se o nich vyjadřují s despektem a ostentativně je nezajímá, jestli se staří či méně vzdělaní lidé naučí pracovat s moderními informačními technologiemi. Používej internet nebo nepodnikej, kdo nemá pár tisíc na pořízení elektronické pokladny, ať nepodniká. Velkopanský postoj „vládců“ nad osudy lidí, kteří podnikají sice v malém a tak tak se drží nad vodou, ale podnikají třeba už 25 let a hlavně – od nikoho nic nechtějí. Tak tihle jsou Babišovi, Schillerové a spol. ukradeni. Že je EET tvrdě zasáhne a možná zlikviduje? No a co.

Takové jsou skutečné přínosy EET. Proč tedy byla vůbec zavedena? Jsou pro to tři důvody:
Peníze, **konkurence, moc**

Peníze
EET je obrovská obchodní příležitost, kde se rozdělují miliardy. Můžeme jen spekulovat, zda ty obrovské prostředky neměly předem určené příjemce, ale můžeme si být jisti, že příjemci těchto miliard budou vděčni tomu, kdo jim je zajistil.

Konkurence
EET pomůže velkým firmám likvidovat konkurenci malých podnikatelů a živnostníků. Tady je příklad Chorvatska na místě, protože přesně to se tam stalo, když gigant Agrokor po zavedení fiskalizace ovládl chorvatský maloobchodní trh.

Moc
EET dále zvyšuje tlak na malé podnikatele a živnostníky. Zatímco dosud byli celkem svobodnou a svébytnou částí společnosti, pomocí EET se dostanou zcela pod kontrolu státu a velkých korporací.
Smyslem EET je totální dohled a plně řízená ekonomika. Tak se vyjadřoval chorvatský ministr financí Lalovac, když v červnu 2016 přijel podporovat záměr ministra Babiše. Řekl jasně, že „potřebují sledovat každého podnikatele a chtějí řídit hospodářství“.

Dovolte mi, abych nyní shrnul důvody, pro které jsem přesvědčen, že musí být EET zrušena:
EET je neoprávněná, protože stát má všechny prostředky pro efektivní výběr daní.
EET nenarovná, ale naopak pokřiví podnikatelské prostředí ve prospěch korporací.
EET je mrhání veřejnými prostředky.
EET odsává finance podnikatelů, aniž by to pro jejich podnikání mělo jakýkoli přínos.
EET zvyšuje moc státu nad podnikáním, které má být na státu nezávislé.
EET ničí ty nejslabší členy podnikatelské veřejnosti, staré živnostníky a živnostníky a malé podnikatele na vesnicích.
EET je nástrojem, podporujícím třídní nenávist, podporuje udávání, závist a zášť.
EET je typickou plošnou restrikcí. To porušuje principy subsidiarity a proporcionality. Laicky řečeno, stát má stíhat nepoctivé, aniž by tím obtěžoval poctivé a stát má vždy přijmout nejmírnější nástroje restrikce z těch, které jsou k dispozici. Oba tyto principy by byly zavedením EET zjevně porušeny.
EET nenápadně a neoprávněně zavedla novou podmínku pro podnikání – internet. Podnikatelé, kteří inkasují hotovostní tržby, musí používat internet bez ohledu na to, zda chtějí, umí či mohou.

Zavedením EET vláda ukázala, jak chce vládnout: Přikázat, zkontrolovat pokutovat. Zrušením EET dokážeme, že se zemi nemusí vládnout, ale lze ji spravovat. Namísto příkazů, zákazů, hrozeb a sankcí má vláda vysvětlovat, přesvědčovat a motivovat.

EET je třeba zrušit. Zákon sám je špatný a zavedení EET bylo bezohledné vůči velké, a to nejslabší části podnikatelské veřejnosti, vůči malým podnikatelům a živnostníkům, a to především na vesnicích a malých městech.
EET je třeba zrušit, protože nic nepřinesla, jen rozvrátila společnost a vzala malým podnikatelům a živnostníkům chuť do podnikání.
Mnozí argumentují, že když už byla EET zavedena, tak ji nerušme, ale vylepšujme. To je stejně absurdní a demagogické, jako bychom neprávem odsouzeného člověka nechali ve vězení, protože je to jednodušší, než jej propustit a odškodnit.

EET je třeba zrušit už proto, aby moc státu dále nebujela.

Radomil Bábek
předseda výboru Podnikatelských odborů
předseda Asociace podnikatelů a manažerů